

5. Družbeni mediji (e-prisotnost, e-sloves)

Prvi del učnega načrta se ukvarja z znanjem o družbenih medijih in dodani vrednosti medijske in informacijske pismenosti (MIL v nadaljevanju).

Drugi del učnega načrta, tako imenovani MILAB, pa vključuje konkretne primere kako poučevati o prisotnosti na spletu, digitalnem odtisu in e-slovesu.

Definicije (glej slovar)

- e-prisotnost ali digitalna prisotnost
- identiteta
- e-ugled
- sodelovanje

Oris aktivnosti

DEL I Gradnja temeljnih znanj

1. Čas pred družbenimi mediji
2. Družbeni mediji in digitalni svet
3. Značilnosti družbenih medijev
4. Priložnosti in tveganja
5. Učni cilji, kompetence in dodana vrednost medijske in informacijske pismenosti
6. Evalvacija
7. Materiali za vajo

DEL II MILAB

- Stopnja 1: aktivnosti
- Stopnja 2: aktivnosti
- Stopnja 3: aktivnosti

DEL I (4 x 45 MIN srečanj)**1. Predstavitev (20 MIN)**

Mediji so bili "družbeni" še preden so družbeni mediji sploh obstajali. Vedno je bila prisotna medosebna komunikacija in kanali, kjer so potekale informacije med ljudmi in mediji, ampak so bili omejeni. Prej je bil enosmerni, linearni model, od medija k publiki brez konkretne povratne informacije iz strani uporabnikov (npr. le v obliki pisem urednikom). To je bilo del informacijskega sporazuma, kjer so strokovnjaki (novinarji, knjižničarji,...) urejali in nadzirali tok medijskih informacij.

❖ **Diskusija :**

Kako se mediji v naši državi pred digitalno dobo vplivali na:

- ⇒ *kino; tiskane medije ...*
- ⇒ *odnos do svobode govora, cenzuro, propagando*
- ⇒ *odnos do stroke (novinarstvo...)*

Namig učitelja:

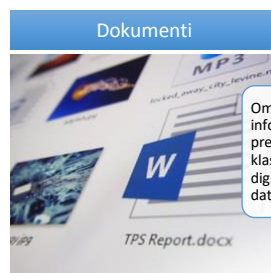
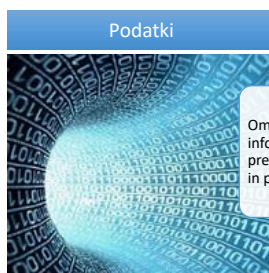
Če želimo med učenci ustvariti samozavedanje o njihovi uporabi medijev in s tem povezanimi političnimi in družbenimi vprašanji, jih prosite, naj navedejo posebne primere različnih medijev, ki jih uporabljajo. Lahko tudi en teden vodijo dnevnik in delijo nekaj glavnih vzorcev v razredu.

2. Družbeni mediji in digitalni svet (25 MIN)❖ **Kaj je novega na področju digitalnih družbenih medijev?**

Posameznikom je bila dala moč, da ustvarjajo medijske vsebine in dajejo povratno informacijo, komentirajo in urejajo zahvaljujoč interaktivni rabi današnje digitalne tehnologije.



Vir: Savoir*Devenir

❖ **Razumevanje nove evolucije besede "informacije": novice, dokumenti, podatki**

3. Značilnosti družbenih medijev

Srečanje 2: 45 MIN

❖ Diskusija: Lastnosti družbenih medijev po vašem mnenju (25 MIN):

Predlagani elementi:

- Izdelava osebnih profilov in njihovo urejanje (osebni podatki, slike, povezave, komentarji, statistike, objave in varnostni parametri)
- Povezovanje s prijatelji in ljudmi (vključno s sledenjem in iskanjem po spletnih mestih)
- Nalaganje vsebin (originali, mešanje vsebin)
- Skupna raba (zasebni in javni pogovori, komentarji, ocene, priporočila, sodelovanje z drugimi)
- Kupovanja in prodaja preko spleta
- Biti "državljan" platform – všečkati, glasovati, priporočati (podobno političnemu glasovanju?)
-

Namig učitelja :

Za vir statistik o družbenih medijih in informacijah v različnih državah se obrnite na spletno stran 2019 Digital Report

<https://wearesocial.com/uk/digital-2019>

❖ Razmišljanje o aktivni udeležbi:

Razpravljajte udeležbo z učenci:

- ⇒ Gre za izražanje lastnih misli? Mora biti na spletu?
- ⇒ Gre za provokacijo ("troll") in vplivanje?
- ⇒ Kako lahko prispeva k demokraciji? V šoli? Izven šole?
- ⇒ Imate raje manjšo mero udeležbe (samo iskanje in kliki)? Ali ste raje bolj vključeni v spletno družbo (objave, doprinos, diskusije)? Koliko? Kako pogosto?
- ⇒ Kako se premaknemo od manjše udeležbe k večji?



Udeležba

- izražanje
- deljenje nasvetov
- deljenje vsebin



Sodelovanje

- interakcija
- deljena vsebina in soglasje
- mešanje vsebin, drugi pogled



Doprinos

- refleksija
- spretnosti in kompetence
- originalni izdelki
- sodelovanje, soustvarjanje
- povratna informacija

Povzetek

Preko udeležbe, doprinosu in soustvarjanja: različne oblike udeležbe na spletu

Udeležba pomeni **udeležbo in kontinuirano prisotnost na spletu**

Sodelovanje pomeni **deljenje vsebin z drugimi**

Doprinos pomeni **ustvarjanje lastnih vsebin v sodelovanju z drugimi in prispevek k spremembam**

❖ **Formati in primeri družbenih medijev (20 MIN)**

- Družbene platforme (npr. Facebook)
- Mikro blogi (npr. Twitter)
- Deljenje drugih medijev (npr. Pinterest)
- Forumi za diskusijo (npr. Wikimedia)



Srečanje 3: 45 MIN

Namig učitelja:

Končne klasifikacije družbenih medijev ni. Vedno se pojavljajo novi formati (na primer zasebna omrežja kot so VPN ali dodatne platforme, kot sta TikTok in Discord). Preverite nove formate in opozorite učence naj jih spremljajo. Ne pozabite, da se spletna mesta in platforma za video igre (Steam, Origin...) vedno bolj vedejo kot družbeni mediji, kjer lahko igralci klepetajo med igranjem.

Ustvarite zemljevid svoji najljubših družbenih medijev in ga dopolnite v smislu visoke ali nizke stopnje sodelovanja, udeležbe in prispevka.

Tip	Namen	Primeri	Lastnosti udeležbe
Splošna javnost	Povezovanje prijateljev	Facebook, Snapchat, Twitter	V večji meri udeležba Malo sodelovanja Nič prispevka
Deljenje vsebin	Objavljanje ustvarjenih vsebin, miksov, remiksov	YouTube, Instagram, Pinterest, SlideShare	V večji meri udeležba Malo sodelovanja Nič prispevka
Sporočanje	Komunikacija	Skype, Facebook Messenger, WhatsApp	V večji meri udeležba
Profesionalne strani	Mreženje	LinkedIn	V večji meri udeležba
Družbeni zaznamki	Organiziranje zaznamkov	Pearltrees, Delicious, Diligo	V večji meri udeležba
Pedagoška orodja	Ustvarjanje vsebin	Izi Travel, Padlet	V večji meri udeležba
“Wikiji”	Deljenje vsebin drugih dostopnih virov	Wikipedia, Wikidia, Wikio	V večji meri prispevek

4. Priložnosti in tveganja družbenih medijev

- ❖ **Diskusija:** (15 MIN)
- ✓ *Kako uporabljate družbene medije?*
- ✓ *Kaj je tvoja najboljša/najslabša izkušnja?*

Namig učitelja:

Naj učenci napišejo svoje misli oziroma asociacije z besedama tveganje in priložnosti na družbenih medijih.

Primere pripomočkov za izvedbo aktivnosti:

<https://www.wordclouds.com/>

<https://wordart.com/>

- ❖ Priložnosti in tveganja (20 MIN)



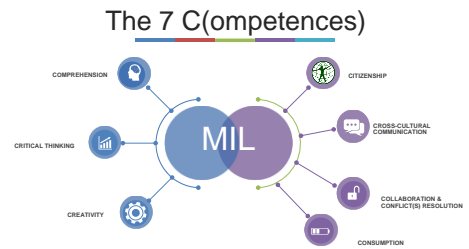
Grajenje spretnosti kritičnega mišljenja pri učencih: AIR



5. Osredotočimo se na KOMPETENCE SODELOVANJA IN REŠEVANJA KONFLIKTOV TER MEDKULTURNO KOMUNIKACIJO (7C) (10 MIN)

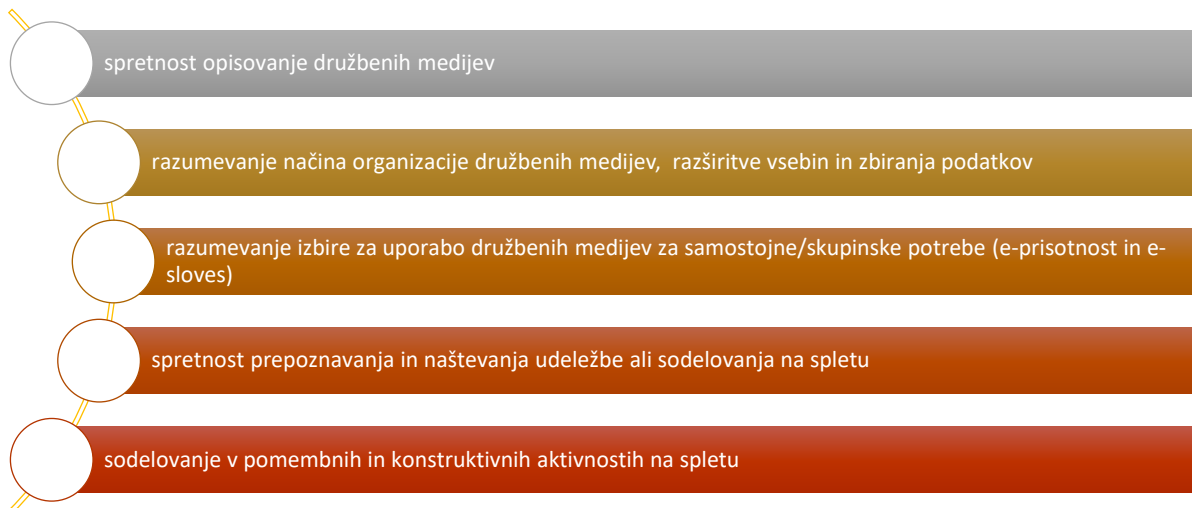
Sodelovanje je podobno udeležbi in posredno razvija optimalno interakcijo z drugimi ljudmi v spletnih skupnosti (preko wikijev, blogov, iger in družbenih medijev). Vključuje vrednote in odnos do aktivnega sodelovanje in reševanja konfliktov. Mediji so lahko vir konfliktov (prenašajo stereotipe, polarizirajo...), pomagajo pa tudi pri reševanju le teh (preprečevanje sovražnega govora, krepitev dialoga...).

Glej slovar in uvod



❖ **MIL kompetence: kategorije le teh v luči KOMPETENC SODELOVANJA IN REŠEVANJA KONFLIKTOV TER MEDKULTURNE KOMUNIKACIJE**

❖ Učenci bodo pridobili:



❖ **Dodana vrednost MIL-a za človekove pravice:**

- ⇒ Svoboda izražanja
- ⇒ Udeležba

Srečanje 4: 45 MIN

6. Evalvacija in povratna informacija (45 MIN)

Učence nagovorite, da napišejo predstavitev sebe v izbranem družbenem mediju (ustvarjanje objave), v katerem predstavijo svoje kulturno zanimanje (glasba, igre, zgodovina, itd.). Vsaka skupina izbere eno od objav in poda kritično mišljenje o njej, prav tako pa poda predloge, kako jo izboljšati. Pogovorite se, ali je primerna za objavo ter zakaj.

7. Podporna gradiva za usposabljanje (glejte dodatni razdelek k načrtom lekcije)

- ⇒ Sklicevanje na druge materiale in vire (Internet handbook)
- ⇒ Uporabne povezave za pedagoško animacijo
- ⇒ Slovar
- ⇒ Uporabna programska oprema za integracijo MIL vsebin v učnih vsebinah (spletni viri po državah)
https://docs.google.com/spreadsheets/d/10wxgYEe9O8GiSKo8kTjv8uQgpkOeHJp5_k0ytBcZsdU/edit?usp=sharing

Gremo korak DLJE

PART II MILAB (4 x 45 MIN srečanj, glede na urnik MIL)

Aktivnosti MILAB so zasnovane v skladu s tremi fazami (1 – začetek, 2 – konsolidacija, 3 – poglobitev). Tri stopnje so okvirne: sledite jim lahko, kot je predlagano spodaj, ali pa se uporabljajo v modularnem (»plug in«) pristopu; odvisno od časa, ki je dodeljen MIL in/ali stopnje zaželenega rezultata.

Vključujejo več pedagoških dejavnosti, vključno z: delavnicami, igranjem vlog, pisanimi vajami in igrami. Raziskujejo različne medijske formate, kot so blogi, videoposnetki in spletni članki, da bi učenci lažje zgradili spretnosti kritičnega mišljenja (AIR).

RAZISKOVANJE KOMPETENC SODELOVANJA IN REŠEVANJA KONFLIKTOV TER MEDKULTURNE KOMUNIKACIJE

Prispevek na družbenih medijih preko tweetov, objav, zgodb...

STOPNJA 1 (15-16):

RAZUMEVANJE DELOVANJA MREŽE IN E-PRISOTNOSTI

❖ E-PRISOTNOST IN MREŽENJE (2 x45 MIN)

- ✓ Oglejte si tri družbene medije: npr. Facebook, Twitter in Instagram
- ✓ Kaj je njihov namen?
- ✓ Kako promovirajo mreženje?
- ✓ Kakšna je zmerna uporaba?
- ✓ Ali lahko vidimo analitične in statistične podatke svoje uporabe?
- ✓ Kaj povejo o nas? Smo s tem sporočilom zadovoljni/nezadovoljni?

❖ Razmislimo o NEGATIVNIH POSLEDICAH E-PRISOTNOSTI: NASILJE NA SPLETU (45 MIN)

Uporabite Mentimeter ali Beekast ali sorodno aplikacijo da učenci glasujejo o resničnosti naslednjih postavk:

Spletno nasilje je enako realnemu nasilju.

Spletno nasilje nima nobenih posledic v realnem življenju.

Spletno nasilje lahko ustavimo, če ga pravočasno odkrijemo.

Preštajte glasove in prediskutirajte v razredu.

Namig učitelja:

Pri občutljivih temah lahko z anonimnim glasovanjem dobimo bolj verodostojne odgovore.

❖ **EVALVACIJA (45 MIN)**

Poglejte si najbolj prepoznavne profile na Instagramu na Wikipedii:
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_most-followed_Instagram_accounts#By_country

*Primerjajte s profili v vaši državi.
Kakšne podobnosti, razlike opazite?*

Namig učitelja:

Pričnite razpravo o svetovni mladinski kulturi, ki jih propagirajo družbeni mediji. Učenci naj si izberejo profil na družbenih medijih, ki ga želijo pregledati, vi pa jim pomagajte razviti kritičen pogled na to, čemur so izpostavljeni.

STOPNJA 2 (16-17):

OBVLADOVANJE E-PRISOTNOST IN E-SLOVESA

❖ **E-UGLED: (45 MIN)**

Spletno iskanje

- ✓ Učence usmerite na Google ali drugi iskalnik ter jih napotite na iskanje lastnega imena ali imena nekoga slavnega (YouTuber ali vplivnega blogerja).
- ✓ Kaj opazite na tej osebi? Klike strani, všečke, komentarje?
- ✓ Diskutirajte o izboljšanju svojega e-slovesa...

❖ **Razmislite o NEGATIVNIH POSLEDICAH E-SLOVESA: SOVRAŽNI GOVOR (2 x 45 MIN)**

Igra vlog:

- ✓ Razred razdelite na majhne skupine in naj vsaka skupina napiše scenarij, kjer učenca nadlegujejo na spletu in je žrtev sovražnega govora.
- ✓ Z učenci razpravljajte o čustvih, ki se pojavijo, o posledicah v realnem življenju ter o pravnih posledicah.

Namig učitelja:

V mnogih evropskih državah je sovražni govor kazniv in ga lahko prijavimo.

❖ **EVALVACIJA (45 MIN)**

Pisanje eseja: *oseba, ki jo poznamo, je na spletu odkrila objavljene laži o sebi. Kako bi ji pomagal nasloviti težavo?*

STOPNJA 3 (18-19):

GRAJENJE TRAJNOSTNEGA E-SLOVESA IN UPRAVLJANJE Z LE-TEM

❖ GRADNJA E-SLOVESA (45 MIN)

Ustvarjanje spletnega portfolija:

- ✓ Usmerite učence na spletno stran WordPress, kjer naj pričnejo ustvarjati svoj profil
- ✓ Učenci naj razmislijo o vsebinah, ki bi jih objavljali

❖ GRADNJA E-SLOVESA (Nadaljevanje) (2 x 45 MIN)

Ustvarjanje spletnega portfolija:

- ✓ Naj učenci objavijo vsebino po lastni izbiri
- ✓ Opazujte komentarje in odzive na WordPress-u
- ✓ Kakšen trend lahko opazijo učenci in zakaj?

❖ EVALVACIJA (45 MIN)

Učenci naj napišejo objavo o tem, kaj so se naučili o družbenih omrežjih. Med pisanjem objave naj si med seboj pomagajo in sodelujejo. Po urejanju in diskusiji jih usmerite, naj objavijo svojo vsebino na medij, ki je najbolj primeren (šolski časopis, blog, drug medij).

Namig učitelja:

Ocenjujte izdelek na treh ravneh: *sodelovanje, udeležba in prispevek.*